

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 16. november 2009
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2009-792-1084
Dok.: LOJ42145

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 5 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 23. oktober 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfod (EL).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 5 fra Folketingets Grønlandsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for reglerne og proceduren ved benådning af dømte i henholdsvis Danmark, Færøerne og Grønland.”

Svar:

1. Efter grundlovens § 24 er det kongen, der benåder for straf. Sager om benådning behandles af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen. Benådning sker ved kongelig resolution efter indstilling fra justitsministeren. Direktoratet for Kriminalforsorgen er dog bemyndiget til at benåde, hvis der er tale om at eftergive frihedsstraffe på indtil 40 dage eller om at imødekomme en ansøgning om, at en uforskyldt varetægtsperiode bringes til afkortning i en ikke fuldbyrdet frihedsstraf, jf. kongelig resolution af 24. juni 1975 og kongelig resolution af 26. august 1981.

Disse regler gælder både i Danmark, i Grønland og på Færøerne. I Danmark gælder endvidere straffuldbyrdslovens § 11, hvorefter justitsministeren fastsætter regler om den administrative behandling af sager om benådning. I henhold til denne bestemmelse har justitsministeren udstedt bekendtgørelse nr. 624 af 25. juni 2009 om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf og den administrative behandling af sager om benådning. Derudover reguleres den administrative behandling af sager om benådning af cirkulære nr. 39 af 26. juni 2009 og vejledning nr. 46 af 26. juni 2009 om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf og den administrative behandling af sager om benådning.

Benådning for en grønlandsk dom til anstaltsanbringelse sker efter den grønlandske kriminallovs § 130. Sagerne behandles af Direktoratet for Kriminalforsorgen efter indstilling fra Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn, fra den 1. januar 2010 efter indstilling af Kriminalforsorgens direktør i Grønland. Der følges en tilsvarende praksis som ved behandling af ansøgning om benådning for straf idømt ved en dansk domstol.

På Færøerne har der indtil for nylig eksisteret en ordning om betinget udsættelse med henblik på efterfølgende benådning for frihedsstraffe på 60 dage og derunder idømt for spiritus- eller promillekørsel. Ordningen er imidlertid ophørt den 1. oktober 2009. Sagerne har været behandlet og afgjort af Direktoratet for Kriminalforsorgen efter indstilling fra Kriminalforsorgens Afdeling på Færøerne.

Øvrige benådningssager fra Færøerne behandles efter tilsvarende praksis som ved behandling af ansøgning om benådning for straf idømt ved en dansk domstol.

2. Efter praksis sker benådning kun i helt ekstraordinære tilfælde.

Benådning kan finde sted på grund af den dømtes helbredsforhold, f.eks. i tilfælde hvor straffuldbyrdelsen skønnes at ville medføre en væsentlig risiko for alvorlig helbredsforringelse, også selv om straffen udstås på f.eks. Vestre Hospital på Københavns Fængsler.

Afgørelse af, om der skal søges udvirket benådning af helbredsmæssige grunde, træffes på grundlag af en individuel vurdering på baggrund af den indkomne lægelige dokumentation, som oftest vil være en speciallægeerklæring. Det er Kriminalforsorgens konsulent i almenlægelige og hygiejniske spørgsmål eller Kriminalforsorgens psykiatriske konsulent, der vurderer, hvorvidt udståelse af straffen skønnes at ville medføre en væsentlig risiko for alvorlig helbredsforringelse. I enkelte tilfælde indhentes tillige en udtalelse fra Retslægerådet.

Humanitære hensyn kan også i visse tilfælde medføre benådning, uanset at der ikke er risiko for alvorlig helbredsforringelse, f.eks. hvor den dømte eller dennes ægtefælle lider af en fremskreden uhelbredelig lidelse, eller hvor omfanget af den omsorg og pleje en dømt skal yde et barn eller en ægtefælle, som har en kronisk lidelse, langt overstiger, hvad der normalt kræves af forældre eller ægtefælle.

Hensynet til retshåndhævelsen indgår i vurderingen af spørgsmålet om benådning i den enkelte sag, særligt således at den idømte strafs længde og arten af det begåede strafbare forhold vil kunne tale imod benådning. Det er generelt en forudsætning for benådning, at den dømte ikke antages at ville begå nye strafbare forhold.

Er den dømte på fri fod, fordi pågældende endnu ikke er påbegyndt straffuldståelsen, indhentes en udtalelse fra anklagemyndigheden om, hvorvidt den dømte efter anklagemyndighedens opfattelse bør benådes. Udtalelsen skal belyse, om der efter anklagemyndighedens opfattelse er retshåndhævelsesmæssige hensyn, der har en sådan styrke, at disse ikke kan opvejes af de omstændigheder, der måtte tale for, at den dømte benådes.

Benådningen vil som regel altid ske som en betinget strafeftergivelse, således at fuldbyrdelsen af straffen i første omgang udsættes (svarende til proceduren for betingede domme) og bortfalder efter en prøvetid på 2 år på vilkår af, at den dømte ikke i prøvetiden begår strafbart forhold. Hvis det findes påkrævet, fastsættes også vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen og eventuelt behandlingsvilkår eller lignende. Fastsættes der ikke andre vilkår, vil det normalt være en forudsætning for benådning, at den dømte forinden betaler en bøde til statskassen.